

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa  
6.Kbf.44/2015/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. március 30. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A folytatólagosan elkövetett szolgálati visszaélés vétsége miatt **vádlott**tellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2015. március 25. napján kihirdetett 43(III.)Kb.216/2014/51. számú ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2015. március 25-én kihirdetett 43(III.)Kb.216/2014/51. számú ítéletével **vádlott**at az 1978. évi IV. törvény 351. § (1) bekezdésébe ütköző folytatólagosan elkövetett szolgálati visszaélés vétsége miatt 70 napi tétel, napi tételenként 3.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Az előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. A vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész fellebbezést jelentett be súlyosítás, a vádlott cselekményének eltérő minősítése érdekében. Csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását, melyben kifejtette, hogy álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott cselekményét folytatólagosan elkövetett szolgálati visszaélés vétségének minősítette rendbeliség megállapítása helyett. Érvelése szerint a vádlott cselekménye nem minősíthető egy rendbelinek, mert nem ugyanazt az előnyt, hanem többször ugyanolyan előnyt akart elérni, ezért cselekményét annyi rendbelinek kell minősíteni, ahány alkalommal a jogtalan igénybevételre sor került. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet változtassa meg és a vádlott cselekményét 26 rendbeli szolgálati visszaélésként minősítse, továbbá 3 rendbeli cselekmény esetében az eljárást szüntesse meg, figyelemmel arra, hogy a megjelölt időpontokban nem lett vád tárgyává téve a jogtalan gépjármű használat.

A vádlott és védője felmentés érdekében fellebbeztek. A védő és a vádlott előterjesztették külön-külön fellebbezésük indokolását. A védő által írásban kifejtett álláspont szerint a vádlott bűncselekmény hiányában történő felmentésének van helye, mivel a szolgálati visszaélés vétségének valamennyi tényállási eleme hiányzik. Indoklásként előadta, hogy nem fordulhatott elő a gépjármű engedély nélküli igénybe vétele, mivel azt az ellenőrzési mechanizmus nem tette lehetővé. Álláspontja szerint az eljárásban értékel bizonyítékok alapján azok helyes mérlegelésével megállapítható, hogy a vádlott az ítéletben rögzített tényállással szemben minden egyes esetben szóbeli engedéllyel rendelkezett a szolgálati gépjármű használatára. Továbbra is kifogásolta, hogy a telefonbeszélgetések hanganyagainak beszerzésére az eljárás során nem került sor. Kifejtette, hogy a vádlott rendelkezett a központi ügyelet előzetes engedélyével a szolgálati gépjárművek

igénybevétele során minden egyes alkalommal és a gépjárműveket szolgálati érdekből vette igénybe, ezért terhére nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése. Indítványozta ezért, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet változtassa meg és a vádlottat a folytatólagosan elkövetett szolgálati visszaélés vétségének vádja alól bűncselekmény hiányában mentse fel.

A vádlott fellebbezésének írásbeli indoklásában a felmentése érdekében bejelentett fellebbezését továbbra is fenntartva indítványozta annak megállapítását, hogy az elsőfokú ítélet megalapozatlan. Indítványozta a megalapozatlanság kiküszöbölését és mivel nem követett el bűncselekményt, sem más jogszabálysértést, felmentését kérte az ellene emelt vád alól. Indoklása szerint az elsőfokú eljárásban nem került beszerzésre a perdöntő hangfelvétel, amely kétséget kizáró módon bizonyíthatná, hogy engedéllyel rendelkezett a gépjárművek igénybevétele során. Álláspontja szerint az e körben kihallgatott tanúk vallomásai között jelentős ellentmondások mutathatók ki. Érvelése szerint az általa igénybe vett ügyeleti gépkocsi nem került ki az ügyelet hatásköréből, a hírösszeköttetés azzal folyamatosan biztosított volt, és az ügyeletes gépkocsivezetők a laktanyába visszaérkezésük után jelentést tettek az ügyelet felé. Álláspontja szerint ez is azt bizonyítja, hogy minden alkalommal engedéllyel és szolgálati érdekből vette igénybe a szolgálati gépkocsit.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.437/2015/1. számú átiratában módosítással tartotta fenn az ügyész által bejelentett fellebbezést. Elöljáróban felhívta a figyelmet arra, hogy az ítélet tényállása három olyan elkövetési időpontot is megállapított a vádlott terhére, amelyet a vád nem tartalmazott. Indítványozta ezért az elsőfokú ítéletből történő mellőzését a 2012. július 25., augusztus 06., október 17-ei időpontokban történő igénybevételeket. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési és indokolási kötelezettségének eleget tett, nincs ok a tényállás megváltoztatására. Módosítva az ügyészi fellebbezést kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és helyesen minősítette cselekményét is, mivel cselekményei az elsőfokú ügyészi érveléssel szemben a folytatólagosság egységébe tartoznak. Kifogásolta ugyanakkor a joghátrány alkalmazását, amely álláspontja szerint nem alkalmas a büntetési célok elérésére, mivel az eltúlzottan enyhe. Indítványozta ezért az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételének megemelésével a kiszabott pénzbüntetés súlyosítását.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott védője az előterjesztett fellebbezést változatlanul fenntartotta. Álláspontja szerint a megvizsgált bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy a vádlott elkövette a terhére rótt szolgálati visszaélés vétségét. Megismételve írásban előterjesztett álláspontját kifejtette, hogy a vádban megjelölt bűncselekmény valamennyi tényállási eleme hiányzik, mivel nincs jogtárgy sértés, nem mutatható ki, hogy a vádlott egyenes szándékkal és célzatosan járt volna el, továbbá jogtalan előnyszerzésre sem törekedett. Érvelése szerint a tényállásban írt cselekmény nem sértette a szolgálat rendjét sem. Megismételte azt az álláspontját továbbá, hogy ismerve a ... gyakorlatát, kizárt az a feltételezés, hogy a vádlott az ügyelet engedélye és tudta nélkül vette volna igénybe a szolgálati gépjárművet. Mindezekre figyelemmel a vádlott bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta.

A vádlott utolsó szó jogán előadta, hogy bűncselekményt nem követett el, a lelkiismerete tiszta. A szolgálati gépjárművet csak szolgálati érdekből és az ügyelet engedélyével vette igénybe, amit álláspontja szerint az a hanganyag bizonyíthatna, amelynek beszerzését elmulasztották az eljáró hatóságok. Kérte felmentését az ellene emelt vád alól.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, törvényes vád alapján járt el, tárgyalásán a szükséges kioktatási kötelezettségét teljesítette és az eljárási szabályokat egyebekben is betartotta.

Az elsőfokú katonai tanács széles körű bizonyítási eljárást folytatott le. Ennek során körültekintően vizsgálta a vádlott azon védekezését, hogy minden esetben engedélyt kért-e a szolgálati gépjármű igénybevételére haza, illetve munkába történő szállításkor. E körben az elsőfokú bíróság kihallgatta a szolgálati gépjárművek vezetőit, a szolgálatirányító parancsnokokat, az ügyeleti szolgálatot ellátó rendőrtiszteket, a ... parancsnoki állományát, valamint az informatikai osztály munkatársait, akik arról tudtak nyilatkozni, hogy fellelhető-e az a hanganyag, amely a vádlott, illetve az ügyeletvezető között történő beszélgetést rögzítette. Az elsőfokú bíróság ismertette továbbá a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében marasztaló tényállást állapított meg, melyben rögzítette azokat az időpontokat, amelyekben álláspontja szerint a vádlott a szükséges engedély nélkül, magáncélra vette igénybe a szolgálati gépjárművet. A tanúk vallomása alapján jutott arra a következtetésre is, hogy már nem lelhető fel az a hanganyag, amire a vádlott hivatkozik, ezért az ennek beszerzésére irányuló indítványt elutasította.

A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint az ügyészség helyesen hivatkozik arra, hogy az elsőfokú katonai tanács részben túlterjeszkedett a vádon, amikor olyan időpontokat is megjelölt jogtalan gépjármű használatként, ami a vádban nem szerepel. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján az ítélet tényállásából mellőzi a 2012. július 25-én 19 óra 50 perctől, az augusztus 06-án 20 óra 10 perckor, az ... frsz-ú és az október 17-én 19 óra 35 perckor az ... frsz-ú szolgálati gépjármű jogtalan igénybevételére vonatkozó megállapítást.

Az előző módosítást követően az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A másodfokú bíróság a vádlott felmentésére irányuló fellebbezéseket nem találta alaposnak.

Az elsőfokú katonai tanács ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, tényből további tényre helytelenül nem következtetett, az általa megállapított tényállást a megvizsgált bizonyítékok mindenben alátámasztják. Az elsőfokú katonai tanács körültekintően mérlegelte a bizonyítékokat, és mindezek alapján állapította meg azokat az eseteket, amikor a vádlott engedély nélkül vette igénybe a szolgálati gépjárművet arra a célra, hogy a munkaidő végeztével őt hazaszállítsa, illetve hogy lakásáról a szolgálati helyére vigye. Azokban az esetekben, amikor az ügyeletvezető tanúvallomásában nem zárta ki, hogy engedélyt adott a gépjármű igénybevételére, a jogtalan gépjárműhasználatot a bíróság nem rótta a vádlott terhére. Az elsőfokú katonai tanács a tényállásban megállapított időpontokat tekintve nem tévedett, amikor ítéleti bizonyossággal megállapíthatónak látta azt, hogy **vádlott** a szükséges engedéllyel nem rendelkezett a gépjárművek igénybevételére.

A Be. 351. § (1) és a Be. 352. § (3) bekezdése szerint a másodfokú bíróság kötve van az elsőfokú bíróság által megállapított tényálláshoz, amennyiben az elsőfokú ítélet megalapozott, és a másodfokú eljárásban nem merül fel olyan új tény, vagy bizonyíték, amely alapján további bizonyítás lefolytatása válna szükségessé. Az elsőfokú ítélet a másodfokú bíróság álláspontja szerint megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, a vádlott és védője nem hivatkoztak olyan új tényre, vagy bizonyítékra, amely alapján szükségessé vált volna további bizonyítási eljárás lefolytatása. A másodfokú bíróság álláspontja szerint indokolatlan lett volna a ...

megkeresése a hanganyagok kiadása érdekében, figyelemmel arra, hogy a kompetens tanúk úgy nyilatkoztak, hogy ezek a hanganyagok már nem állnak rendelkezésre. Ezeket a nyilatkozatokat büntetőjogi felelősségük tudatában tették meg, ezért a másodfokú bíróságnak nem merült fel kételye e nyilatkozatok valóságtartamát illetően.

A vádlott és védője által felmentés érdekében előterjesztett fellebbezés lényegében az elsőfokú bíróság által megvizsgált bizonyítékok újraértékelésén keresztül támadja a megállapított tényállást, amely a Be. 351. § (1) és Be. 352. § (3) bekezdésében rögzített felülmérlegelés tilalmára figyelemmel eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és helyesen minősítette a cselekményét is. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú katonai tanács azon álláspontjával, hogy a hatályos Btk. nem teremti meg a vádlott cselekményének kedvezőbb elbírálásának lehetőségét, és ezért a Btk. 2. §-ra figyelemmel azt a cselekmény elkövetésekor hatályos 1978. évi IV. törvény alapján bírálta el. A hatályos Btk. a vádlott terhére rótt bűncselekményt büntettként három évi szabadságvesztéssel fenyegeti, míg az 1978. évi IV. törvény 351. § (1) bekezdése e bűncselekményt két évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel rendeli büntetni.

A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal a védői állásponttal, hogy a vádlott tényállásban írt cselekménye nem meríti ki az 1978. évi IV. törvény 351. § (1) bekezdésében írt szolgálati visszaélés vétségének törvényi tényállási elemeit.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott a ... .. vezetője volt. E beosztásával visszaélve engedély nélkül vette igénybe a szolgálati gépjárművet a tényállásban meghatározott időpontokban. Azzal, hogy lakása és szolgálati helye között nem tömegközlekedési eszközt igénybe véve közlekedett, hanem a szolgálat gépjárművel, jogtalan előnyhöz juttatta magát. Beosztásából eredően tisztában kellett, hogy legyen a szolgálati gépjármű igénybevételének lehetőségével, tudatának át kellett fognia, hogy az engedély nélküli igénybevétel tiltott. A vádlott tehát egyenes szándékkal, jogtalan előny szerzésének célzatával, szolgálati helyzetével visszaélve valósította meg a terhére rótt bűncselekményt, és ezzel maradéktalanul megvalósította az 1978. évi IV. törvény 351. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálati visszaélés vétségének törvényi tényállási elemeit is. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú katonai tanács azon álláspontjával is, hogy a vádlott tényállásban írt cselekményei a folytatólagosság egységébe tartoznak.

A másodfokú bíróság nem találta alaposnak a fellebbviteli főügyészség büntetés súlyosítására irányuló indítványát.

Az elsőfokú katonai tanács helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket, nem tévedett, amikor a nyomatékos enyhítő körülményekre figyelemmel lehetőséget látott az 1978. évi IV. törvény 38. § (3) bekezdése alapján szabadságvesztés helyett pénzbüntetés kiszabására. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács helyesen hivatkozott az enyhítő körülmények között az időmúlásra, valamint arra, hogy a vádlott feladatainak átlagot meghaladó szinten tett eleget, amely kiegészítendő azzal a vádlott által elmondott körülménnyel is, hogy éppen a fokozott munkaterhelés miatt vette igénybe lakása és szolgálati helye között a szolgálati gépjárművet. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem eltúlzottan enyhe az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés. Annak napi tétel száma megfelelően tükrözi a vád tárgyává tett bűncselekmény tárgyi súlyát, és konkrét társadalomra veszélyességét, a napi tétel összege pedig a

vádlott személyi, jövedelmi viszonyait. Ezért nem tartotta alaposnak a pénzbüntetés súlyosítására irányuló ügyészi indítványt.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért az elsőfokú ítéletet a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371. § (1), (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. március 30.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős és végrehajtható.

, 2016. március 30.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.  
a tanács elnöke